

SWEDISH A2 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
SUÉDOIS A2 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
SUECO A2 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 22 May 2006 (morning)
Lundi 22 mai 2006 (matin)
Lunes 22 de mayo de 2006 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Section A consists of two passages for comparative commentary.
- Section B consists of two passages for comparative commentary.
- Choose either Section A or Section B. Write one comparative commentary.
- It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- La section A comporte deux passages à commenter.
- La section B comporte deux passages à commenter.
- Choisissez soit la section A, soit la section B. Écrivez un commentaire comparatif.
- Vous n'êtes pas obligé(e) de répondre directement aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le souhaitez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- En la Sección A hay dos fragmentos para comentar.
- En la Sección B hay dos fragmentos para comentar.
- Elija la Sección A o la Sección B. Escriba un comentario comparativo.
- No es obligatorio responder directamente a las preguntas de orientación que se incluyen, pero puede utilizarlas si lo desea.

Välj *del A* eller *del B*

DEL A

Analysera och jämför följande texter.

Diskutera likheter och olikheter mellan texterna och deras teman. Kommentera därvid författarnas sätt att använda sådana element som struktur; ton, bilder och andra stilistiska grepp för att få fram det de vill visa med texten.

Text 1 (a)

I sin lilla kammare satt en ung flicka. Lampan brann på bordet och kastade ett svagt sken över några papper och en uppslagen bok, vars blå omslag med ett långt nummer tryckt på en vit etikett angav dess egenskap av sparbanksbok. Den unga flickan tycktes göra beräkningar, ty i det hon med vänstra handens pekfinger följde kolumnerna i sparbanksboken, gjorde hon emellanåt

5 anteckningar på något av papperen framför henne.

...

Efter en stund slog hon ihop boken och utbrast högt med ett triumferande leende:
– Jag kan nu göra det – jag har nu nått mitt mål!

Hon hade då kommit så långt! Efter långa års självförsakelser och andlig träldom hade det lyckats henne. Nu skulle hon äntligen få flyga ut i världen, skudda det nedtryckande vardagslivets stoft

10 av fötterna, lämna det allt, allt och andas ut – där ute! Paris – det var hennes mål! Dit hade hon längtat, så långt hon mindes tillbaka. Paris, medelpunkten för allt som hette liv, konst, vetenskap. Där skulle hon känna *livet* brusa genom sina ådror, andas in det med varje andetag! Där skulle hon få utveckla, vad som kunde finnas att odla inom henne, arbeta med sitt huvud, sin intelligens.

Vilket liv hade hon icke fört allt sedan föräldrarnes död, dvs sedan sin tidigaste barndom.

15 Fullkomligt medellös, så när som på det lilla arv, vilket hon senare måst avstå åt brodern, på det att han skulle kunna fortsätta sin militära bana, varåt han ägnat sig med liv och lust. Först hade hon levt på barmhärtighet hos släktingar och sedan alla dessa år hos den gamla krigsrådinnan och hennes två hundar.

...

Med vilket outtröttligt tålamod hade hon icke uthärdat den gamlas nycker, dåliga lynne och

20 fordringar! Många gånger hade hon varit färdig att kasta oket av sig, men vart skulle hon taga vägen? Hon hade ju inga kunskaper, kunde icke söka någon annan plats än en, som liknade den hon hade. Vem visste dessutom, om hon kunde få det bättre? Krigsrådinnan var ändå rätt god emot henne, hon gav henne tillräckligt att äta, och hennes lilla rum var varmt och trevligt. Och så sparade hon in litet år ifrån år – summan växte, och där ute vinkade henne ju livet! En gång där,

25 skulle hon nog reda sig, och komma fram, bara vägen var öppen för henne. Och nu var hon redan där! Hennes hjärta klappade fortare, hennes bleka kinder fingo färg, och med den giriges fröjd räknade hon ännu en gång igenom summorna i sparbanksboken.

Elin Améen, *Träldom* (1885)

Text 1 (b)**Så får du råd att resa**

Unga reser som aldrig förr. Resmålen skall helst ligga långt borta, och vara lite udda. Om landets namn är lite svårt att uttala är det bara en fördel.

– Ungdomar idag har både tid och pengar för att kunna förverkliga sina drömmar, säger Bengt Sahlberg, turistprofessor.

5 I dag behöver man inte längre gå till sjöss eller åka på tummen för att få se världen. Interrailkort har ersatts med lågprisflyg. Många tar dessutom ströjobb på plats för att dryga ut reskassan.

– Ungdomar sätter mycket hög prioritet på resandet. Man dubbelarbetar, bor kvar hemma längre, allt för att ha råd att resa, säger Bengt Sahlberg.

10 Och det är ungdomar som upptäcker ”nya” resmål.

– Backpackers upptäckte Thailand för snart tjugo år sedan. Samma sak gäller för Australien och Nya Zeeland.

I dag vill man ha upplevelser, passa på att lära sig något eller kanske ta ett ströjobb. Många som åker till Australien skaffar sig ett ”working holiday visa” som gäller i ett år.

15 –De får jobba max tre månader på samma ställe. De flesta jobbar som servitris eller på någon ranch, säger Anna Barkewall, marknadschef på Kilroy.

Ett arbetsvisum kostar cirka 1200 kronor. Betalar man ett par hundralappar till får man ett så kallat startpaketsvisum.

20 – Då ingår transfer från flygplatsen, några hotellnätter och ett möte med den australiska arbetsförmedlingen, säger Anna Barkewall.

Det är också populärt att passa på att ta en spanskkurs i början av resan i Sydamerika. Då bor man i en familj samtidigt som man går en intensivkurs i spanska.

På närmare håll är det öststaterna som lockar. Intresset för Bulgarien, Rumänien, Kroatien och Polen är stort. Det är länder där det fortfarande är billigt att semestra, säger Anna Barkewall.

25 Hos charterarrangören Apollo har man infört Young by Apollo, vilket innebär att människor mellan 18 och 28 år får billigare flygbiljetter.

Till detta kan man lösa ett så kallat hotellkort där man själv kan välja hur många nätter man vill ta in på arrangörens egna hotell.

30 Ett av de mer udda resmål som kommer är Antarktis. Dit kostar det en bra slant att åka, från 20 000 kronor. Men det är ett resmål som trots allt lockar många unga.

Petra Axlund, artikel ur tidningen *Metro*, 9 mars 2005

– Båda texterna handlar om hur unga människor längtar efter att få resa ut i världen, men de är skrivna i olika århundraden. Det finns många sätt att förverkliga sina drömmar om resor.

– Jämför artikeln och novellen vad gäller:

Stil och språk

Hur författarna går till väga för att få fram sitt budskap.

– Vilka möjligheter en ung människa har/hade att påverka sin framtid, framför allt då det gäller önskan om att få resa till andra länder?

DEL B

Analysera och jämför följande texter.

Diskutera likheter och olikheter mellan texterna och deras teman. Kommentera därvid författarnas sätt att använda sådana element som struktur, ton, bilder och andra stilistiska grepp för att få fram det de vill visa med texten.

Text 2 (a)**Så trollas idealet fram i datorn**

Var fjärde flicka mellan 11 och 16 år känner press av de fejkade skönhetsidealen i reklam och medier.

Ingen är så perfekt som reklambilden.

Genomskåda de manipulerade bilderna och sluta jämföra dig med de överkligt vackra.

- 5 Vi möter dem dagligen. Perfekta människor på bild med bländvita tänder, smala midjor, slät hy och kläder som sitter som gjutna på kroppen.

Vi påverkas och känner oss missnöjda när vi ser oss själva i spegeln, bleka, lite lösa i hullet och med kläder som ser snygga ut på galgen, men som inte riktigt vill sig på våra kroppar.

Flickor påverkas mest

- 10 De som påverkas mest är unga av båda könen, men framför allt flickor. I höstas gjorde socialdepartementets projekt Flicka en undersökning som visade att var fjärde flicka mellan 11 och 16 år känner sig pressad av skönhetsidealen i reklam och medier. Nio av tio unga flickor svarade att det är viktigt att känna sig snygg, medan färre än var åttonde flicka kände sig helt nöjd med sitt utseende.

- 15 Projektet Flicka, som vänder sig till barn och ungdomar, startade förra året för att skapa motkraft och motbilder till den kommersiella floden av manipulerade bilder och ett skönhetsideal omöjligt att leva upp till.

- Under förra året reste projekt Flicka runt till 25 städer i Sverige med teaterföreställningar, debatter, utbildning i mediekritik med mera. Och resan genom Sverige fortsätter, vecka 16 är det Göteborgs tur. Under en veckas tid blir det lokala aktiviteter på skolorna runt om i Göteborg och veckan avslutas med en heldag för pedagoger på Stora Teatern med inbjudna forskare och föreläsare.

- 25 I måndags förstärktes projekt Flickas Internetkampanj med ett exempel på en manipulerad bild på Flickas hemsida. Där kan man själv klicka på modellens kroppsdelar för att se vilka förbättringar som med datorns hjälp gjorts i hennes utseende.

- Förhoppningen är att ungdomar på nätet ska använda retuschbilden och att personal i skolor och föreningar lyfter frågan och använder bilderna i undervisning och diskussioner med ungdomarna. Det är lätt att lura sig själv när man ser reklambilder, men när man jämför bilderna före och efter manipulering blir det tydligt att mycket är förändrat från modellens riktiga utseende, säger Sara Damber, projektledare för Flicka.

Följs upp med chat på Lunarstorm

Retuschbilderna följs upp med möjlighet att via Lunarstorm chatta med människor i reklambranschen om hur och varför bilder retuscheras. Lunarstorm är den plats på nätet där projekt Flicka lättast når sin målgrupp 10-15-åringar.

35 – 78 procent av alla i den åldersgruppen är registrerade medlemmar på Lunarstorm och har varit inne på sajten minst en gång under de senaste 120 dagarna. Där har vi möjlighet att ställa frågor och ordna diskussioner om mediernas sexualisering och utseendefixering. I somras öppnade vi Flickaklubben på Lunarstorm som nu har 26 000 medlemmar. Det tyder på ett oerhört intresse och behov av att frågorna uppmärksammas, säger Sara Damber som lovar mer överraskningar från
40 Flickaprojektet under våren.

– Debatten som följde på vår Stockholmssatsning i höstas, och som utmynnade i att TV3 och TV4 inte ville sända våra mediekritiska reklamfilmer, talade sitt tydliga språk. Den visade hur svårt det är att kritisera medierna när vi samtidigt är beroende av dem för att få ut vårt budskap. Men den närmaste månaden kommer en ny bred kampanj som förhoppningsvis eldar på debatten
45 ytterligare, säger Sara Damber.

Anna Hedlund, artikel ur *Göteborgs-Posten*, 11 mars 2005

Text 2 (b)

Ullis och Jenna har också bott i samma trappuppgång forever. De har gått lågstadiet ihop, mellanstadiet ihop, och nu ska de, trots Jennas ilsket knäppta händer, även tvingas genomlida högstadiet tillsammans.

7C.

5 7CP.

Ullis som Jenna hatar mest av allt är ihop med en som heter Henke. Han går i nian och brukar köra runt med Ullis på sin moped. Han ger henne alltid hjälmen och det tycker Jenna är bra, för Ullis är åtminstone lite ful i den. Självt trycker Henke ner en fotbollskeps över sitt röda hår. Ullis och Henke har varit ihop i tre veckor. Innan dess var Ullis ihop med Calle. Och innan

10 Calle, Lukas. Och innan, Patrik. Och Johnny. Och Filip.

Alla killar älskar Ullis.

Ullis-Knullis.

Ja, alla verkar liksom hypnotiseras av hennes fuskblonda hår, långlånga ögonfransar och bleka puderansikte. De älskar att hon alltid har glittriga naglar, alltid duschar sig i för mycket

15 parfym, alltid har tigha tröjor som smiter åt. De älskar till och med den där jävla gluggen mellan framtänderna. Jenna tycker att den är ful och den hade varit ful, om det inte varit så att den sitter där den sitter. På Ullis. Och på Ullis är ingenting fult.

Och Jenna hatar Ullis och Jenna ger hennes cykel en lagom hård spark innan hon går upp mot lägenheten.

...

20 ”Hur var skolan idag då?” säger mamma och petar i lite sallad.

Hon äter inte speciellt mycket längre.

”Det var som vanligt,” svarar Jenna.

”Som vanligt? Har det redan hunnit bli som vanligt, med ny skola och allt?”

...

25 *Jenna får pengar av sin mamma och mammans väninna Marita följer med henne på sta'n för att handla nya kläder.*

Marita känner expediter i varje butik och ber om hjälp och råd till höger och vänster.

”Hur går det, Jenna?” undrar Marita hoppfullt utanför draperiet till det säkert hundra omklädningsrummet som Jenna ställer sig i.

”Dåligt,” svarar Jenna.

30 Och det gör det. Det går verkligen dåligt. Jenna stirrar argt i spegeln. Klänningen hon just tagit på sig hade varit så fin på galgen, hade varit så fin i Maritas kräsna händer, hade varit så fin när Jenna försiktigt hängt den på kroken i omklädningsrummet. Men nu satt den där den satt. På Jenna. Och då var den inte det minsta fin.

Vad ful du är Jenna.

35 Faktiskt.

Vad ful du är.

”Får jag titta?” säger Marita där utanför och Jenna ska precis svara nej, och att den inte passar, och att hon vill gå därifrån när en främmande röst tar plats utanför.

”Passar den?” säger främmanderösten och sliter hänsynslöst upp draperiet.

40 Blottad.

Den spacklade expediten synar Jennas kropp med alla kurvor som inte finns.

”Inte så bra”, ursäktar sig Jenna och det blossar på kinderna och hon försöker att inte titta på figuren där i spegeln.

Johanna Thydell, ur *I taket lyser stjärnorna* (2003)

- Båda texterna handlar om unga människors självbild när det gäller utseende. Tyvärr styrs denna självbild ofta av yttre faktorer.
 - Vilka faktorer är det som styr ungdomars självbild enligt författarna?
 - Hur skiljer sig romanförfattarens stil jämfört med artikelförfattarens?
 - Hur går författarna till väga för att få fram sitt budskap?
-